qui nullum sortiuntur musculum, contrarij motus autorem. Nullus enim, qui testes ad inferiora reuellat, extructus est, quandoquidem testes, quos nisi rectà deorsum, nec in ullam partem inclinantes prolabi decebat, abundè à naturali ipsis indita grauitate dimittuntur, idq; subinde adeò, ut ne minimùm quidem sursum ægris, senibusq; allici queant. Quid uerò Arabibus in mentem uenerit, ignoro, qui binos in uiris cuiusq; testis musculos, in mulieribus autē unicum haberi scriptum reliquerunt. Vnicum enim hactenus ad singulos porrigi testes semper in musculis obseruaui. Mulieribus porrò Natura similiter musculos largitur, quos in peritonæo, ut & reliqua ipsarum generationis organa, recōdidit. Ea nanque peritonæi [i] pars, seu processus, qui utrinque à lateribus, ad uterum instar[g] mesenterij pertingit, uenasq; & arterias utero deducit, & demum cum alterius lateris peritonæi processu, exteriorem uteri [h] tunicam procreat, [i] carnosis quoq; adaugetur fibris, ex ilium regionibus deorsum obliquè, ad uteri latera perreptantibus, adeò sanè, ut & mulieribus utrinque singuli sint musculi, illis specie similes, quibus uiri testes donantur. Et quamuis plerunque graciles sint, neque admodum carnei, crassi'ue, ego tamen eos aliquando in nonnullis mulieribus uteri cornua esse arbitratus sum, Galeni uteri descriptione eleganter delusus, qui non muliebrem, ad uaccinum & caprinum describit [k] uterum, cornua arietū cornibus longè simillima obtinentem secus multò, quàm muliebris uterus. Porrò his uteri musculis, obscura uteri ad superiora attractio perficitur, quam mulieres tunc facilè percipiunt, quum ilia trahere colligereq; conātur, atque adeò (ut sic dicam) uteri ceruicis [l] os, totumq; uterum, penitiùs in peritonæi amplitudinem allicere student.

Musculi muliebris uteri.

In Libro de Vteri sectione.

MVSCVLORVM TESTIVM ADMINISTRATIO. Caput XXXIIII.

QVEMADMODVM in Quinto libro musculorum, quos testibus asseri psi, mentionem incidere necessum erit, ita quoq; eorum administrationem cum reliquarū partiū illo Libro enarrandarū sectione pertractabo. Quod tamen ad administrationē hoc Libro persequendam spectat, [a] à mucronata pectoris ossis cartilagine, ad pubis usq; os, nouacula peritonæum diuides, alia rursus sectione per transuersum utrinq;, ab umbilici regionibus ducta. Mox absque delectu, in uiris omnia, quæ peritonæo cinguntur, præter recti intestini [b] finem, & uesicam, auferes. His itaq;, ut in Quinto libro docebimus, ademptis, [c] & etiam scorto à testibus unà cum carnea membrana ipsi subdita liberato, [d] stylum exiguum ab interiori peritonæi parte meatui indes, qui seminarijs uasis in humiliori peritonæi regione, ad inguina uiam præbet. Posteaquā uerò stylum ad testem usque protruseris, atq; ad illius latus, seu (si modò talis stylus ad manum sit) in ipsius rimam ac canalem, cultellum indideris, longa sectione à peritonæo ad testem usq; secundùm styli longitudinē facta, membranā tunicam'ue, uasa cum testibus inuestientē diuides. Atque ita uasa in conspectū cum testibus sese offerent, & extenso quoq; uasorū inuolucro, gracilem testis [e] musculū, quo inuolucrum id uelut enutritur, conspicies. Hoc musculo ab humillima uasis à testibus semen deferētis inflexione liberato, eius naturā promptissimè cōdisces, qualiterq; testem sursum trahat, intueberis. Liceret modò testibus cum suis uasis musculisq; abscissis, penis & uesicæ ceruicis musculos aggredi, at quum ante hos integrū sit, & thoracis & dorsi & manus dissecare, ad thoracis sese iam conuertet oratio. [f] Cæterū mulierū musculi aperto iam peritonæo, & intestinis ad latera sursumq; reductis & mulieris testibus quoq; subleuatis, in conspectū citra aliam sectionē ueniūt, dummodo uteri lateribus membranisq;, illum peritonæo alligantibus animum accommodare non pigeat. At hæc uniuersa (ut & antea admonuimus) in Quinto libro accuratiùs prosequemur.

Qui ea quæ peritonæo cōtinētur, modò resecanda ueniant. Viriliss musculi administratio.

Muliebris musculi administratio.

DE MVSCVLIS THORACEM MOUENTIBVS. Caput XXXV.

THORACEM eius motus, quo respirantes indigemus, gratia, [a] non unico cōformatum osse, aut omnino osseum esse, superiori Libro declaratum est. Iam uerò proximū erit, thoracis motum ex nostro arbitratu debuisse pendēre, nō autem naturalem esse, sermone persequi, dein si uoluntarium esse, ex usu homini fuerit, quibus is motus perficiatur musculis, subiungere. Summus itaq; rerum Opifex respirationē homini animalis spiritus reficiendi, & cordis occasione largitus est, quòd & ipsum quidem substantia aeris indigeat, & plurimùm feruens in eo calor refrigerari expetat. Inspiratio quidem cor refrigerat,

Thoracis motum iure arbitrarium esse.

gerat, suppeditata ei frigida qualitate. exspiratio aute
liginosi recrementi effusione expulsioneq;, cordi etiam
tissimùm causa duobus contrarijs motibus respirati
dilatatione, euacuat uerò in constrictione, eisdem scil
tuò fungitur. Quanquam respirationis cordisq; mo
cor naturali motu, uelimus nolimus, mouetur, respi
tate, ut quosdam spiritus retentione sese necauisse le
uiuendum duntaxat, sed etiam ad ipsam uitam, hom
consonantiaq; respirationis cum cordis pulsu neces
impetu uoluntateq; penderet, multum diuq; loqui n
dæ uitæ noxam præstaret. Porrò si non possemus i
uel puluerem, uel quanpiam prauam & uenenosam
cadaueribus, cloacis, aut alijs occasionibus inquinat
læderent, hominemq; prorsus corrumperent. Const
ram arteriam in pulmones inspirationem, atque rurs
exspirationem oportuisse celebrari. Cum uerò pulm
tur, dilatatur'ue, uacui potissimum ui sequatur, musc
certissimum est, qui thoracem dilatarent, arctarent
octo abdominis musculis in homine, [b] octuaginta n
draginta, ac postmodū unus utrique lateri cōmunis,
utrinque, ut simul tres habeant & nonaginta, quos
enumerare haud grauabor, enumerationem ab altero
deinde enarrato utriusque lateris communi musculo,
gratia coniungam. [c] Primus itaque ex inferiori inter
longitudinem, quà primam respicit costam, exoritur
& carnoso quoque termino primæ costæ, quâ pecto
tus. Musculus hic breuis, sed amplus est & tenuis, ag
obliquas, propemodumq; transuersas, quæ à clauicu
racis costæ, & nonnihil pectoris ossi, quà eius costæ
beneficio prima costa, sursum uersus exteriora retrah
tur. [d] Secundus musculus grandis est, carnoso princ
enatus. hinc carnosus perpetuò procedens, ac costis
tantisper redditus, donec primæ, secundæ, tertiæ, qu
quando & nonę, thoracis costis sese inserat, atque id
costæ longitudinem à uertebris, ad os pectoris usq; m
stæ in cartilaginem cessant. Reliqua autem parte, qua
xat in cumbit, exiguisq; tantùm fibris (ut mutuò instr
rùm non recta simpliciq; linea ipsius, quem dixi, finis
gitos discretus est, qui per costarum ossa prolixiores,
nascitur, in priora procedunt, [e] contrario nimirū m
musculus, ex inferioribus sex costis suam assumit ori
prolixiùs suos digitos educit, atque cum secundo re
efficit. Secundi thoracem mouentium musculi fibræ
scapulæ basi pendēre credimus, tendantur, uniuersas
lus non inseritur) uersus exteriora uellunt thoracem
ferè habet, in canibus uerò & caudatis simijs secus, no
tur, sed etiam ualidissimè transuersis septimæ & se
brarum processibus implantatur, aut (si ausim eloq
tionem mutuatur. Velim enim non oscitanter expen
& uertebris illis insertus, thoraci mouendo seruiat, a
cens scapulæ implantetur, ipsiusq; secundùm thora
beri queat. Duorum qui iam subsequuntur in num
nibus adest, is scilicet quē ordine quartū statuemus, n
numero autem ipsum quoque, sicuti paulo superiùs
citra sectionem confisus, aliquos me præterijsse mu
itaque, & quartus, ab utroque secundi musculi latere
in posteriore, ambo simul cum secundo (si modò id

b sensim sint singulos seorsim adnotabimus.

c 4 tab. d 5 ta. Z.

d 1 tab. O, O, O. 2 tab. O, O, O. 3 ta. 1 ta. 5, 6, 7. tab. l 4 5 m. 6 R. 7 L. 8 F. 11 X, 12 S. 13 T.

e Obseruatur id 1 ta. O, O, O, P, P, P. & 2 ta. O, O, O, P, P, P.

f 1 ta. F.

g 6 tab. r.

h 6 tab. r. 5 ta. X.

ANDREAS VESALIUS De Humani Corporis Fabrica BASEL, 1543 THE WARNOCK LIBRAR